

Metodyka oceny inspekcji gotowości operacyjnej ochotniczych straży pożarnych

I. Ocena przebiegu alarmowania.

Przewidywana liczba punktów za zagadnienie – 10 punktów

Ocena zagadnienia polega na określeniu czasu dysponowania sił i środków, mierzonego od momentu ogłoszenia alarmu w ochotniczej straży pożarnej, zwanej dalej „OSP” do momentu wyjazdu zadysponowanych sił i środków z miejsca ich stacjonowania przed garaż (miejsce postojowe samochodu), przy równoczesnym spełnieniu następujących warunków:

- 1) całkowite otwarcie bramy garażowej;
- 2) założenie przez załogę ubrań specjalnych;
- 3) zajęcie miejsc oraz zapięcie pasów bezpieczeństwa w samochodzie pożarniczym;
- 4) zamknięcie przez załogę drzwi oraz skrytek;
- 5) włączenie świateł drogowych lub mijania;
- 6) włączenie sygnałów alarmowych świetlnych i akustycznych;
- 7) zgłoszenia wyjazdu zadysponowanego zastępu drogą radiową.

Do oceny jest uwzględniany czas wyjazdu pierwszego zastępu w obsadzie minimum 4 strażaków ratowników OSP, bez względu na kategorię OSP (liczbę posiadanych samochodów).

Przyznanie odpowiedniej liczby punktów za zagadnienie określa poniższa tabela:

Lp.	Czas dysponowania [min]		Punktacja
1.	-	do 5 min	10 pkt
2.	powyżej 5 min	do 6 min	9 pkt
3.	powyżej 6 min	do 7 min	8 pkt
4.	powyżej 7 min	do 8 min	7 pkt
5.	powyżej 8 min	do 9 min	6 pkt
6.	powyżej 9 min	do 10 min	5 pkt
7.	powyżej 10 min	do 11 min	4 pkt
8.	powyżej 11 min	do 12 min	3 pkt
9.	powyżej 12 min	do 13 min	2 pkt
10.	powyżej 13 min	do 14 min	1 pkt
11.	powyżej 14 min	do 15 min	0 pkt
12.	Powyżej 15 min	-	BK

W sytuacji braku spełnienia warunków dotyczących przebiegu alarmowania za każdy niespełniony warunek niezależnie od liczby stwierdzonych przypadków nalicza się 1 punkt karny. Ogólną punktację za zagadnienie stanowi różnica punktów pomiędzy punktacją za czas dysponowania (wynikająca z tabeli) i sumą punktów

karnych, wynikających z braku spełnienia wyżej wymienionych warunków. Końcowa punktowa ocena zagadnienia nie może być liczbą ujemną.

W sytuacji, gdy czas wyjazdu przekroczy 15 min, zostaje przyznany błąd krytyczny inspekcji (BK). Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji.

II. Ocena gotowości operacyjnej strażaków ratowników OSP.

Przewidywana liczba punktów za zagadnienie – 20 punktów

Na ocenę składają się:

1) ocena stanu strażaków ratowników OSP przybyłych na alarm	– forma opisowa lub BK
2) ocena stanu psychofizycznego strażaków ratowników OSP	– forma opisowa lub BK
3) ocena stanu wyposażenia strażaków ratowników OSP	– 12 pkt
4) ocena stanu wyszkolenia strażaków ratowników OSP	– 8 pkt

1. Ocena stanu strażaków ratowników OSP przybyłych na alarm.

Ocena zagadnienia nie podlega ocenie punktowej. Ocenie podlega zastęp (zastępy), który przybył na alarm. W przypadku, gdy liczba strażaków ratowników OSP przybyłych na alarm jest mniejsza niż 4 lub stwierdzono brak dowódcy lub kierowcy, zostaje przyznany BK. Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji.

Wszelkie uwagi dotyczące stanu faktycznego strażaków ratowników OSP poddanych inspekcji winny znaleźć odzwierciedlenie w uwagach dotyczących przedmiotowego zagadnienia.

2. Ocena stanu psychofizycznego strażaków ratowników OSP.

W przypadku braku uwag odnośnie do stanu psychofizycznego strażaków ratowników OSP należy powyższe odnotować w protokole z inspekcji wpisu "Brak uwag".

Jeżeli z oceny stanu psychofizycznego dokonanej przez Zespół wynika, że strażak ratownik OSP / strażacy ratownicy OSP mogą być w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, środków odurzających itp., wstępne badanie może przeprowadzić na wniosek przewodniczącego Zespołu kierownik podmiotu inspekcjonowanego lub osoba przez niego upoważniona, ostateczne badanie przeprowadza uprawniony organ do ochrony porządku publicznego – Policja. Potwierdzenie powyższego lub nie podjęcie działań przez kierownika, naczelnika podmiotu poddanego inspekcji lub osoby przez niego upoważnionej stanowi BK. Sprawdzanie pozostałych elementów inspekcji nie jest kontynuowane.

3. Ocena stanu wyposażenia strażaków ratowników OSP.

Maksymalna liczba punktów – 12 pkt

Sprawdzeniu podlega wyposażenie w środki ochrony indywidualnej oraz wyposażenie strażaków ratowników OSP wchodzących w skład zastępu, dla którego był mierzony czas dysponowania, zgodny z poniższym wykazem:

- 1) ubranie specjalne;
- 2) ubranie specjalne lekkie;
- 3) rękawice specjalne;
- 4) rękawice techniczne;
- 5) kominiarka;
- 6) hełm strażacki;
- 7) buty strażackie gumowe;

- 8) buty strażackie skórzane;
- 9) latarka ATEX w wykonaniu przeciwwybuchowym;
- 10) maska do aparatu powietrznego;
- 11) sygnalizator bezruchu;
- 12) 2 komplety szelek bezpieczeństwa na załogę samochodu pożarniczego.

Za kompletne wyposażenie wszystkich strażaków ratowników OSP przyznaje się 12 punktów, po jednym punkcie za każdy element wyposażenia, natomiast za każdy stwierdzony przypadek braku wyżej wymienionych elementów u przynajmniej jednego z strażaków ratowników OSP, przyznaje się 0 punktów za dany element.

4. Ocena stanu wyszkolenia oraz dokumentów strażaków ratowników OSP.

Maksymalna liczba punktów – 8 pkt

Ocenie podlegają dokumenty oraz posiadanie uprawnień strażaków ratowników OSP, którzy stanowili obsadę zastępów biorących udział w alarmowaniu podczas inspekcji w zakresie:

- 1) szkolenia kierującego działaniem ratowniczym dla strażaków ratowników OSP,
- 2) zezwolenie na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi oraz prawo jazdy odpowiedniej kategorii;
- 3) szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP;
- 4) szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 5) aktualności badań lekarskich;
- 6) aktualności ubezpieczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233);
- 7) szkolenia kierowcy-konserwatora sprzętu ratowniczego OSP;
- 8) kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- 9) szkolenie w zakresie zabezpieczenia lądowania LPR (dotyczy OSP, które są przewidziane do tych zadań w ramach powiatowych planów ratowniczych);
- 10) posiadania dokumentu potwierdzającego tożsamość strażaka ratownika OSP. Dopuszcza się okazanie elektronicznego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz wymagane uprawnienia.

Maksymalna liczba punktów za ocenę stanu wyszkolenia oraz dokumentów strażaków ratowników OSP (8 pkt) podlega zmniejszeniu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie:

- a) jeżeli wśród strażaków ratowników OSP uczestniczących w inspekcji nie ma strażaka posiadającego uprawnienia wynikającego ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, przyznaje się BK, który skutkuje wystawieniem oceny niedostatecznej. Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji,
- b) jeżeli wśród strażaków ratowników OSP uczestniczących w inspekcji nie ma strażaka posiadającego uprawnienia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, przyznaje się BK, który skutkuje wystawieniem oceny niedostatecznej. Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji,
- c) brak uprawnień wynikających ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, u przynajmniej jednego strażaka ratownika OSP uczestniczącego w inspekcji uznaje się za BK, który skutkuje wystawieniem oceny niedostatecznej z całej inspekcji. Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji,
- d) brak uprawnień wynikających ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 4 lub zaświadczeń, o których mowa w ust. 4 pkt 5 i 6, u przynajmniej jednego strażaka ratownika OSP uczestniczącego w inspekcji uznaje się za błąd krytyczny

- zagadnienia (BKZ) i przyznaje się 0 pkt za zagadnienie ocena gotowości operacyjnej strażaków ratowników OSP,
- e) jeżeli wśród strażaków ratowników OSP uczestniczących w inspekcji nie ma strażaka posiadającego uprawnienia wynikające ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 7 – przyznaje się 0 pkt za oceniany element,
 - f) jeżeli wśród strażaków ratowników OSP uczestniczących w inspekcji nie ma co najmniej dwóch strażaków posiadających uprawnienia wynikające ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 8 – przyznaje się 0 pkt za oceniany element,
 - g) brak uprawnień wynikających ze szkolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 9 oraz dokumentu tożsamości, o którym mowa w ust. 4 pkt 10, nie podlega ocenie w skali punktowej, natomiast odnotowuje się ten fakt w protokole.

III. Ocena gotowości pojazdów, sprzętu ratowniczego, sprzętu łączności i aktualność dokumentacji.

Przewidywana liczba punktów za zagadnienie – 20 punktów

Należy poddać inspekcji wszystkie pojazdy zgłoszone do podziału bojowego (wpisane do SWD PSP). Sprawdzić ich wyposażenie w sprzęt ze szczególnym uwzględnieniem jego sprawności, kompletności, spełnienia wymogów bezpieczeństwa (aktualność dokumentacji – przeglądy, badania – w przypadku wymagań producenta lub innych przepisów) oraz zamocowania w samochodzie. Sprawdzić należy również aktualność dokumentów pojazdów samochodowych. Ocenić wpływ wycofania samochodu pożarniczego lub innego sprzętu z podziału bojowego na skuteczność działań ochotniczej straży pożarnej. Sprawdzić również stan oznakowania operacyjnego. Przewidywana liczba uzyskanych punktów podlega zmniejszeniu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez przyznanie punktów karnych za następujące uchybienia:

1. brak aktualnych badań technicznych lub aktualnego ubezpieczenia pojazdu pożarniczego – dotyczy osp posiadającej jeden pojazd pożarniczy; – BK
2. brak aktualnych badań technicznych lub aktualnego ubezpieczenia jednego z pojazdów pożarniczych osp – dotyczy osp posiadającej więcej niż jeden pojazd pożarniczy; – 3 pkt
3. brak sprawności pojazdu zgłoszonego do podziału bojowego, który nie został wycofany z podziału; – 3 pkt
4. przedłużające się wycofanie pojazdu (brak podjęcia działań zmierzających do niezwłocznego wprowadzenia do podziału bojowego), sprzętu silnikowego lub ratowniczego z eksploatacji (z wyłączeniem przypadków niezależnych od OSP); – 3 pkt
5. brak aktualnych dopuszczeń UDT, dopuszczeń i atestów serwisów producentów odnośnie do stosownych badań sprzętu; – 3 pkt
6. brak kompletności i sprawności sprzętu, niewłaściwe zamocowanie i przewożenie w pojeździe; – 3 pkt
7. brak 4 kompletów aparatów powietrznych; – 2 pkt
8. brak radiotelefonu noszonego – min. 4 szt.; – 2 pkt
9. brak radiotelefonu przewoźnego – 1 szt. w każdym pojeździe zgłoszonym do podziału bojowego lub brak radiotelefonu przewoźnego; – 2 pkt

- 10. brak kompletności, niesprawność lub brak ważnego przeglądu zestawu hydraulicznego; – 2 pkt
- 11. środki i materiały pod względem kompletności oraz terminy przydatności w torbie R1 lub braki w wyposażeniu zestawu ratownictwa medycznego; – 2 pkt
- 12. brak właściwego oznakowania operacyjnego; – 1 pkt
- 13. niesprawność sprzętu łączności lub brak wymaganej obsady kanałowej; – 1 pkt
- 14. brak druków dokumentowania działań ratowniczych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. 2021 poz. 1737); – 1 pkt
- 15. brak dokumentacji odwodowej (zgodnie z rozkazem właściwego komendanta wojewódzkiego PSP) – dotyczy osp wyznaczonych do odwodów operacyjnych na obszarze województwa; – 1 pkt
- 16. brak instrukcji przyjęcia śmigłowca LPR; – 1 pkt
- 17. brak danych radiowych (aktualizacja raz do roku). – 1 pkt

Punkty za każdą stwierdzoną nieprawidłowość naliczane są tylko raz niezależnie od liczby stwierdzonych przypadków.

Dokumentacja, o której mowa w pkt 14, 15, 16 i 17 powinna znajdować się na wyposażeniu każdego samochodu pożarniczego zgłoszonego do podziału bojowego.

Ocenę zagadnienia stanowi różnica pomiędzy maksymalną liczbą punktów i sumą punktów za stwierdzone nieprawidłowości. Końcowa punktowa ocena zagadnienia nie może być liczbą ujemną.

IV. Test wiedzy.

Przewidywana liczba punktów za zagadnienie – 10 punktów

Należy przeprowadzić test sprawdzający wiedzę składający się z 10 pytań z podziałem na 3 grupy (dowódcy, ratownicy, kierowcy), z których każde pytanie oceniane jest w systemie 0 do 1. Przy tworzeniu testu należy stosować wytyczne, o których mowa w § 15 zarządzenia. W przypadku braku odpowiedzi lub zaznaczeniu więcej niż jednej odpowiedzi przyznaje się 0 punktów. Test wiedzy rozwiązywany jest samodzielnie, bez korzystania z dokumentacji lub innych materiałów. W celu oceny wiedzy strażaków ratowników OSP należy wyliczyć średnią arytmetyczną wyników testów strażaków ratowników OSP poddanych sprawdzianowi.

W przypadku gdy średnia arytmetyczna wyników testów nie jest liczbą całkowitą winna być ona zaokrąglona według poniższej zasady:

Średnia	Punkty	Średnia	Punkty
0,00 – 0,50	0	5,51 – 6,50	6
0,51 – 1,50	1	6,51 – 7,50	7
1,51 – 2,50	2	7,51 – 8,50	8
2,51 – 3,50	3	8,51 – 9,50	9
3,51 – 4,50	4	9,51 – 10,00	10
4,51 – 5,50	5		

V. Ocena ćwiczenia praktycznego.

Przewidywana liczba punktów za zagadnienie – 40 punktów

W przypadku, gdy liczba strażaków ratowników OSP przybyłych na alarm jest mniejsza niż 4 (w tym dowódca i kierowca), zostaje przyznany BK. Nie ocenia się pozostałych elementów inspekcji.

W tematyce ćwiczeń należy wykorzystać charakterystyczne zagrożenie obszaru chronionego.

Liczba uzyskanych punktów podlega zmniejszeniu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu ocenianych elementów i przyznaniu punktów karnych za dany element według skali punktowej określonej w poniższej tabeli:

L.p.	Zagadnienie	Oceniane elementy	Liczba punktów karnych za jeden błąd
1	2	3	4
1	Rozpoznanie i określenie zamiaru taktycznego	błąd w określeniu priorytetu ratowniczego	BKZ (*)
2		zabezpieczenie miejsca zdarzenia	2
3		rozpoznanie sytuacji przez dowódcę	3
4		przekazanie informacji do SK KP/KM (współpraca ze stanowiskiem, dysponowanie dodatkowych sis),	3
5		określenie celów do realizacji	2
6	Kierowanie działaniami ratowniczymi	rozdział zadań w sposób jasny, jednoznaczny	2
7		określenie sposobu realizacji zadań	2
8		kontrola realizacji zadań (ingerencja, reagowanie na błędy w realizacji postawionych zadań)	2
9		reagowanie na zmiany sytuacji	2
10	Wykonanie działań: właściwy dobór i optymalne wykorzystanie sprzętu, przestrzeganie procedur ratowniczych	dobór sprzętu	2
11		obsługa sprzętu	4
12		praca zespołowa - komunikacja dowódca i załoga	2
13		prowadzenie korespondencji radiowej	2
14		przestrzeganie procedur ratowniczych	2
15		technika wykonywania czynności ratowniczych	4
16	Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa	wykonywanie czynności ratowniczych w sposób realnie zagrażający zdrowiu lub życiu ratowników	BKZ (*)
17		używanie środków ochrony indywidualnej adekwatnych do zagrożenia	4
18		zasady higieny po zakończeniu działań	2

(*) Błąd Krytyczny Zagadnienia - ocena za ćwiczenie „0”

W sytuacji stwierdzenia działania zagrażającego bezpieczeństwu strażaków ratowników OSP ćwiczenie należy natychmiast przerwać, nie przyznając punktów za ćwiczenie.

Ćwiczenie poprzedza przekazanie przez przewodniczącego zespołu opisu sytuacyjnego zdarzenia, omówienie zasad przebiegu ćwiczenia oraz kryteriów oceny, określenie ewentualnej pozoracji.

Przed dokonaniem oceny ćwiczenia należy jego przebieg omówić z ćwiczącymi, dając im możliwość uzasadnienia przyjętych sposobów realizacji zadań.

VI. Ocena stanu technicznego infrastruktury strażnicy, mającego wpływ na obniżenie gotowości operacyjnej OSP.

Dział nie podlega ocenie punktowej. W polu „Uwagi” należy wpisać wszelkie uwagi i zastrzeżenia dotyczące:

- 1) stanu technicznego strażnicy;
- 2) liczby boksów garażowych;
- 3) ogrzewania;
- 4) selektywnego alarmowania;
- 5) syren;
- 6) zaplecza socjalnego (sala szkoleniowa, sanitariaty, natryski, szatnie, kuchnie).

VII. Ogólna ocena inspekcji.

Ogólną punktową ocenę inspekcji stanowi suma punktów uzyskanych podczas oceny poszczególnych działów.

Korekta punktacji (0 do 10 pkt) – przewodniczący zespołu inspekcyjnego ma prawo do skorzystania z dodania lub odjęcia punktów w przypadkach wystąpienia sytuacji nie przewidzianej w elementach podlegających ocenie (np. za dodatkową liczbę strażaków ochotników OSP gotowych do wzięcia udziału w działaniach po dokonaniu oceny przebiegu alarmowania) – korekta punktacji wymaga pisemnego uzasadnienia w protokole.

Ocena końcowa inspekcji ustalana jest po uwzględnieniu korekty, na podstawie uzyskanych punktów według poniższej tabeli:

Liczba punktów	Ocena	
pow. 98 - 100 pkt	6	celujący
pow. 93 - 98 pkt	5	bardzo dobry
pow. 80 - 93 pkt	4	dobry
pow. 65 - 80 pkt	3	dostateczny
pow. 50 - 65 pkt	2	dopuszczający
0 - 50 pkt	1	niedostateczny

VIII. Uwagi i wnioski.

W punkcie należy umieścić uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonej inspekcji, mające na celu doskonalenie funkcjonowania osp.

